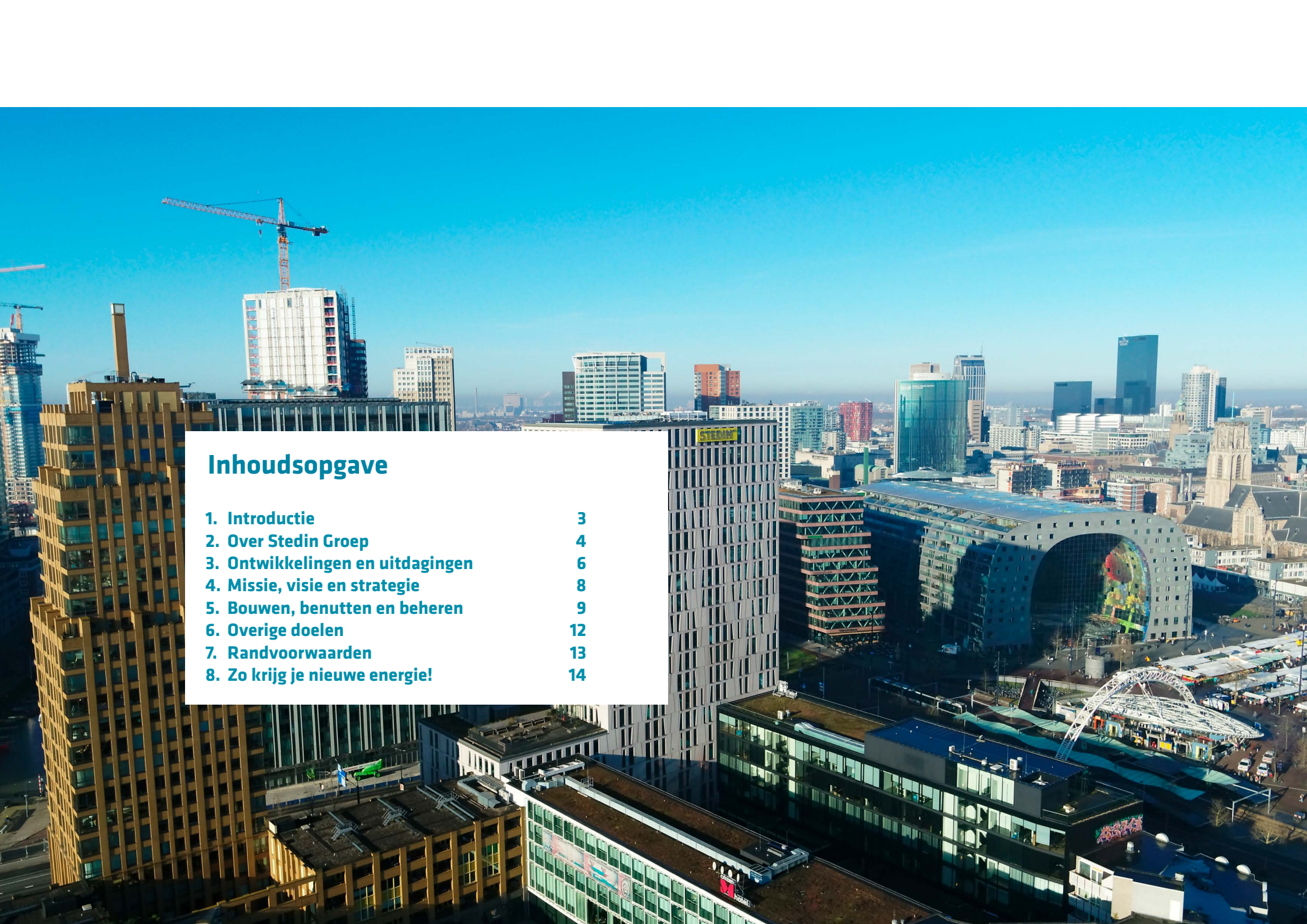

Strategie Stedin Groep

2023-2027

Inhoudsopgave

1. Introductie	3
2. Over Stedin Groep	4
3. Ontwikkelingen en uitdagingen	6
4. Missie, visie en strategie	8
5. Bouwen, benutten en beheren	9
6. Overige doelen	12
7. Randvoorwaarden	13
8. Zo krijg je nieuwe energie!	14

1

Introductie

Wij zorgen voor een vitale infrastructuur in het economisch hart van Nederland. Met onze gas- en elektriciteitsnetten zijn we een katalysator voor economische activiteiten in ons werkgebied, dragen we bij aan de Nederlandse duurzaamheidsambities én werken we aan het energiesysteem van de toekomst. Onze strategie 2023-2027 geeft ons richting en focus om te zorgen dat onze netten die ontwikkelingen mogelijk blijven maken. Nu en in de toekomst.

2

Over Stedin Groep

Ruim 2,3 miljoen klanten rekenen op ons. Dag en nacht. Energie is onmisbaar geworden in de wereld waarin wij leven. We gebruiken energie voor alles, op elk moment, en we gebruiken er steeds meer van. Thuis, onderweg en op het werk.

Met zo'n 5.000 collega's en in samenwerking met honderden onderaannemers, investeren we in de energietransitie, faciliteren we economische groei, sluiten we nieuwe woningen aan en houden we de kwaliteit van onze netten in stand. Daarnaast faciliteren wij de energiemarkt door iedere energieleverancier toegang te geven tot onze elektriciteits- en gasnetten, en geven we inzicht in het verbruik en de teruglevering van energie. Zo maken we werk van een leefwereld vol nieuwe energie.

Werkgebied

Ons werkgebied beslaat het grootste deel van Zuid-Holland en de provincies Utrecht en Zeeland. Ook beheren we de energie-infrastructuur in de regio's Kennemerland, Amstelland en Noordoost-Friesland.

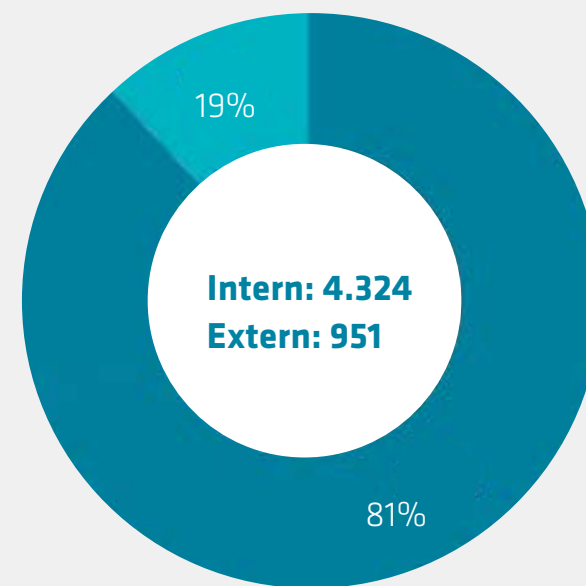
Werkgebied

Gas Stedin

Elektriciteit en gas Stedin

Aantal medewerkers (2022)

Man
Vrouw

Stedin

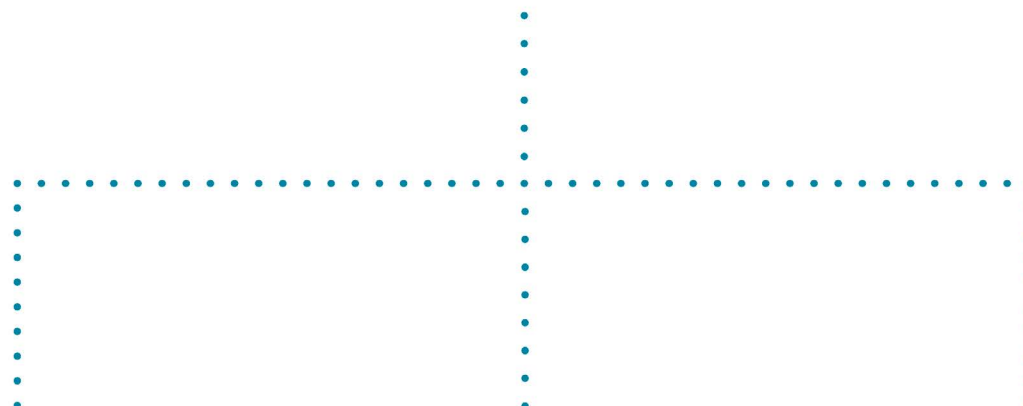
- Onafhankelijke regionale netbeheerder voor aanleg, beheer en onderhoud van gas-en elektriciteitsnetten.
- Verantwoordelijk voor een veilig en continu transport van gas en elektriciteit naar 2,3 miljoen klanten.
- Installeren en beheren van de (slimme) energiemeter.
- Beheren en beschikbaar stellen van aansluit en meetgegevens aan marktpartijen.

DNWG

- Serviceprovider die de elektriciteits- en gasnetwerken aanlegt en onderhoudt in Zeeland, in opdracht van Stedin.
- Onderhoud en beheer netwerken andere netbeheerders en industriële klanten.

NetVerder

- Infra-partner met kennis van infrastructuur voor niet-gereguleerde energievormen zoals warmte, stoom, biogas, CO₂ en waterstof.
- Ontwikkelen, realiseren en beheren van hoogwaardige, toekomstbestendige netwerken voor nieuwe energie.

Meer informatie:

Voor meer informatie over Stedin verwijzen we u naar ons [jaarverslag](#).

3

Ontwikkelingen en uitdagingen

Klimaatdoelen naar boven bijgesteld

De energietransitie versnelt merkbaar en het Klimaatakkoord krijgt invulling in de vorm van Regionale Energiestrategieën, Cluster Energiestrategieën, Transitievisies Warmte en andere plannen. Toch gaat het nog niet snel genoeg. De Europese Unie heeft in 2021 haar doelen naar boven bijgesteld en streeft nu naar 55% netto vermindering van uitstoot van broeikasgas in 2030 ten opzichte van 1990. Daarvoor heeft de Europese Commissie het maatregelenpakket Fit for 55 gepresenteerd. Ook de Nederlandse overheid heeft in het regeerakkoord ambitieuze doelen geformuleerd. In de Klimaatwet is 55% vermindering als doel opgenomen en in het beleid wordt uitgegaan van 60% CO₂-reductie. Dit betekent een verdere versnelling van fossiele naar duurzame energie. Hierdoor stijgt de behoefte naar meer energie-infrastructuur en is sneller uitbreiding nodig.

Energiedata wordt steeds belangrijker zodat flexibiliteitsoplossingen zoals opslag en opweksturing, ingezet kunnen worden om vraag naar en aanbod van energie in balans te houden en de beschikbare ruimte optimaal te benutten. Tegelijkertijd zien we dat door de energietransitie de netperformance onder druk komt te staan. Om het aantal en de duur van storingen gelijk te houden zijn forse vervangings-investeringen nodig.

Vraag naar energie stijgt

De komende jaren moeten er honderdduizenden nieuwe woningen worden gebouwd. Ook zet de groei van aanvragen naar laadpalen en gebouwen met een hoog elektriciteitsverbruik (denk o.a. aan datacenters) naar verwachting onverminderd door. Bedrijven breiden uit, elektrificeren hun bedrijfsprocessen en er komen nieuwe bedrijven bij. Industrie en landbouw stappen (grotendeels) over naar alternatieven als e-boilers, waterstof of geothermie. Dit alles vraagt om grote aanpassingen van het energiesysteem, dat per regio ook sterk kan verschillen. Dit werk komt neer bij de netbeheerders, gemeenten en provincies.

Om de benodigde investeringen te kunnen financieren hebben wij een substantiële versterking van het eigen vermogen nodig. Ook is het van wezenlijk belang dat via de tarieven voldoende middelen vrijkomen om de energietransitie voor te financieren. Dit is nodig om een toekomstbestendig netwerk te bouwen dat de vraag naar energie aan kan, zoals dikkere kabels leggen en stations bouwen met meer capaciteit. Ook hebben we schaarste aan technisch personeel en netonderdelen. Daarnaast zijn we in hoge mate afhankelijk van onze partners; de landelijke netbeheerder TenneT voor beschikbaarheid van het hoogspanningsnet en decentrale overheden als het gaat om schaarse (ondergrondse) ruimte en langdurige vergunningsprocedures.

Wet – en regelgeving

Belangrijke wetgeving om de ambitieuze klimaat en energie-agenda te ondersteunen betreft de samenvoeging van de Elektriciteits- en Gaswet in de Energiewet 1.0 en de Wet Collectieve Warmte (Wcw). Volgens de huidige planning, hoewel deze onzeker is, gaat de Energiewet in 2023 naar de Kamer. De meest ingrijpende wijziging van de Wcw is de marktordening; de wijze waarop warmtebedrijven worden geselecteerd en de rol van de publieke netwerkbedrijven hierin.

De minister voor Klimaat en Energie heeft hierin het uitgangspunt gekozen dat warmte-infrastructuur voor de meerderheid in publiek eigendom moet zijn. Veel gemeenten hebben warmtenetten in hun Transitievisies Warmte als realistisch toekomstbeeld opgenomen als onderdeel van een geïntegreerd energielandschap. Stedin Groep ziet de warmtenetten als een belangrijk alternatief voor verwarming met aardgas en voorziet ook dat de vitale energie-infrastructuren op langere termijn steeds meer met elkaar integreren en bereid zijn voor een rol in warmtenetten.

Daarnaast wordt energiedata belangrijker en krijgen wij nieuwe wettelijke taken op het gebied van marktfacilitering. Het is belangrijk dat we blijven voldoen aan de kwaliteitseisen van marktpartijen rondom meetdata en nieuwe energiediensten mogelijk maken.

De belangrijkste uitdagingen voor Stedin Groep

Vraag naar transportcapaciteit stijgt

Netperformance staat onder druk

Veranderend energiesysteem

Financiering en maakbaarheid

4

Missie, visie en strategie

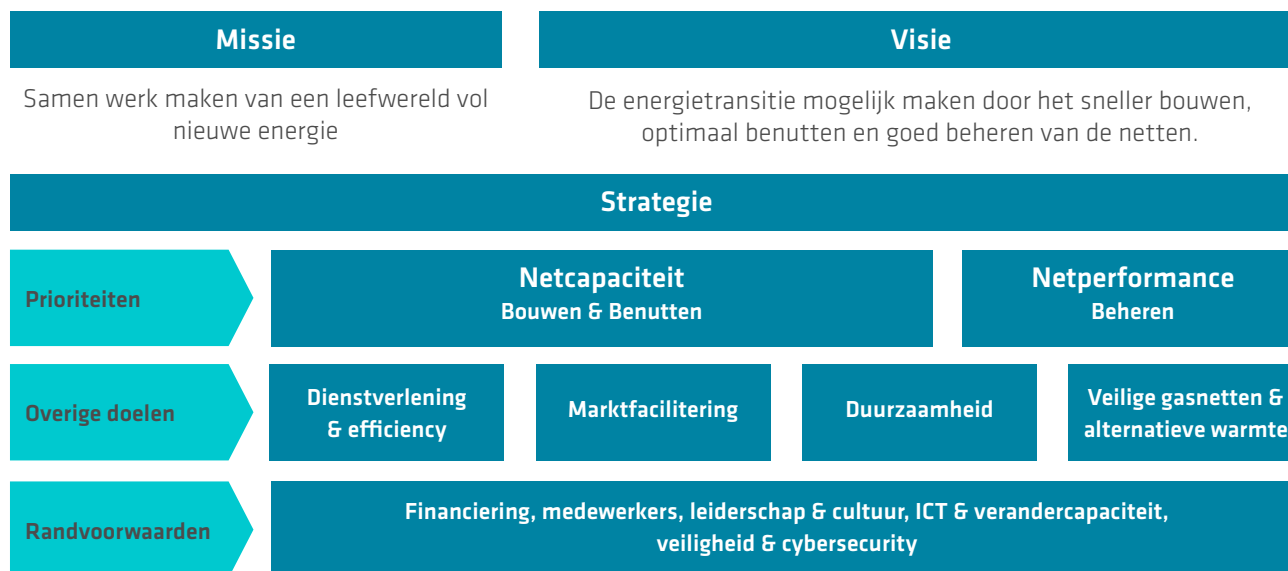
Door de energietransitie verduurzaamt de energieproductie in hoog tempo en neemt het elektriciteitsverbruik toe doordat we meer elektriciteit gebruiken voor het verwarmen van gebouwen, voor elektrisch rijden en voor elektrificatie in de industrie.

Al die nieuwe energie brengen wij via onze netten naar onze klanten. Iedereen in ons verzorgingsgebied toegang geven tot duurzame energie; dat is onze maatschappelijke opdracht.

We richten daarom al onze aandacht op het mogelijk maken van de energietransitie door onze netten sneller uit te bouwen, optimaal te benutten en goed te beheren.

Bouwen, benutten en beheren van het energienet hebben de komende vijf jaar alle aandacht, het zijn onze prioriteiten. Alles wat we doen staat in dienst daarvan. Het is een enorme uitdaging, zeker vanuit de gedachte dat financiering, voldoende personeel en materiaal belangrijke randvoorwaarden én ook schaars zijn.

De overige doelen zijn gericht op goede en efficiënte dienstverlening bieden, tijdige en correcte energiedata leveren, op koers blijven om circulair en klimaatneutraal te werken en ons voorbereiden op een wettelijk taak in warmtenetten en waterstof.

5

Bouwen, benutten en beheren

Iedereen toegang tot het net kunnen bieden betekent nog meer focus op onze kerntaken. Daarvoor moeten we onze netten meer en sneller gaan bouwen, beter benutten en goed beheren.

Bouwen

Bouwen betekent dat we nog veel meer kabels en leidingen aan moeten leggen die ervoor zorgen dat we de capaciteit hebben voor alle klanten die het energienet willen gebruiken; zowel voor huidige als nieuwe afnemers én opwekkers. In 2023 realiseren we:

- 425 MVA extra transformatorvermogen op ons regionale hoogspanningsnet. Dit is ongeveer 30% meer capaciteit dan in 2022.
- Extra netcapaciteit op het middenspanningsnet met 500 middenspanningsruimten.
- Uitbreiding van het midden- en laagspanningsnet met 1.300 km elektriciteitskabel.

Meer bouwen betekent ook dat we eerder moeten kunnen beginnen. Dit betekent eerder onze netuitbreidingen plannen en een intensieve afstemming met onze stakeholders. Om deze enorme bouwopgave uit te voeren, hebben we voldoende personeel nodig, moeten we effectief werken en de uitvoeringscapaciteit opschalen met onze aannemers. In onze bouwagenda staan de grote projecten die we in 2023 uitvoeren of afronden. Kijk op www.stedin.net/projecten.

Benutten

Benutten is vraag en aanbod bij elkaar brengen en de energievraag stimuleren op de momenten dat natuurlijke bronnen pieken. Op die manier halen we het uiterste uit ons elektriciteitsnet en zit het minder snel vol. Want we kunnen niet overal tegelijkertijd onze netten uitbreiden en dat is ook niet nodig. Door de huidige capaciteit optimaal te benutten, halen we het uiterste uit ons net. Dit doen we in 2023 onder andere door:

- De toekomstige klantvraag beter te voorspellen.
- Het inzetten van technische oplossingen.
- Congestie management en flexibiliteitsoplossingen.

Door proactief met onze klanten in gesprek te gaan, kunnen we de (toekomstige) klantvragen meer in lijn brengen met onze capaciteitsuitbreidingen in de bouwagenda. Ook publiceren we capaciteitskaarten. Hiermee stemmen we de klantvraag af op de mogelijkheden en verminderen we het risico op een vol stroomnet.

Technische oplossingen zoals het gericht loslaten van storingsreserve (vergelijkbaar met de spitsstrook), het toepassen van capaciteitsbeperkingscontracten en het schakelen van vermogens (ofwel opweksturing) helpen piekbelasting te voorkomen en dragen bij aan het optimaal benutten van het net. In 2023 gaan we deze technische oplossingen structureel in de praktijk brengen.

Waar de netverzwarende maatregelen niet tijdig gereed is, de klantvraag niet in te perken valt en er geen technische oplossingen zijn, zetten we in op congestie management conform de nieuwe Netcode elektriciteit.

Hiervoor vragen we klanten het patroon van hun energieverbruik of -productie aan te passen. In congestiegebieden zoeken we meer klanten die bereid zijn dat te doen en daarmee flexibel vermogen bieden. Ook in de andere deelnetten willen we de flex-potentie inzichtelijk krijgen. Door middel van een 'Flexchallenge' onderzoekt en test Stedin welke flexibiliteitsoplossingen, zowel technisch als contractueel, voor klanten, marktpartijen en Stedin de beste resultaten leveren.

Beheren

Ook blijven we de netten goed beheren, zodat ook de kwaliteit – en daarmee de betrouwbaarheid van de energievoorziening – hoog blijft. Stedin Groep heeft de afgelopen jaren risicomijdend geïnvesteerd en alleen als het echt nodig was componenten, kabels en leidingen vervangen. Maar de belasting van de netten neemt door de energietransitie toe waardoor netonderdelen sneller verouderen en hun levensduur korter wordt. Het aantal storingsminuten neemt zonder verdere maatregelen toe, net als de spanningsklachten. In 2023 richten we ons op:

- Meer inzicht in de elektriciteit – en gasnetten door digitaliseren en plaatsen van 970 sensoren.
- 200 kilometer brosse leidingen en 25.000 gasaansluitingen vervangen.
- Vergroten van netcapaciteit tegelijk met vervangingswerkzaamheden.

Meer inzicht in de toestand van onze netten, nu en op de langere termijn stelt ons in staat om het juiste onderhoud te doen, het storingsniveau goed in te schatten en op de juiste plek tijdig en doelmatig te investeren. Hiervoor plaatsen we 970 sensoren in 2023. Ons doel is dat we in 2030 met 23.000 sensoren goed inzicht hebben in de netten.

In 2023 vervangen we ruim 200 km aan brosse leidingen en 25.000 primaire gasaansluitingen. Het vervangingsprogramma voor brosse leidingen loopt door tot in 2027.

Het is belangrijk om vervangingsinvesteringen gericht en doelmatig te doen. Zeker omdat we beperkte capaciteit hebben en onze medewerkers en middelen ook moeten inzetten voor uitbreidingswerkzaamheden. Waar mogelijk gaan de werkzaamheden samen: het vergroten van netcapaciteit en het op niveau houden van de netkwaliteit kunnen goed samengaan.

6

Overige doelen

Naast de prioriteiten netcapaciteit en netperformance streven we vier andere doelen na.

Goede en efficiënte dienstverlening aan klanten

De uitdagingen door de energietransitie zorgen ook voor veranderende verwachtingen van klanten. We gebruiken klantreizen om inzicht te krijgen in deze verwachtingen. Deze inzichten helpen ons om te zorgen dat klanten moeiteloos zaken met ons kunnen doen. Daarvoor werken we in klantketens en slim samen: intern én met ketenpartners zoals waterbedrijven. We kunnen nog productiever zijn door ons werk nog meer te digitaliseren, projectmanagement te professionaliseren en innovaties toe te passen.

Marktfacilitering

Marktfacilitering is het leveren van tijdige en correcte data over energieverbruik van onze klanten aan marktpartijen en TenneT. De slimme meter meet deze data en stuurt die door naar de servers van Stedin, dit heet de P4-poort. Stedin verzamelt de data en stelt die vervolgens beschikbaar aan TenneT en de marktpartijen. De KPI is dat dit voor ten minste 97% van de geïnstalleerde meters tijdig en volledig gebeurt. In 2022 is onze dienstverlening verbreed aan partijen met nieuwe marktrollen, zoals Congestion Service Providers (CSP's) die flexidiensten bieden. In 2023 ontwikkelen we deze dienstverlening verder, zodat CSP's goed kunnen bijdragen aan het optimaal benutten van onze netten.

Verduurzaming van de eigen operatie

We willen in 2030 een klimaatneutrale, circulaire, meer diverse en inclusievere organisatie zijn. Daarbij willen we onze positieve impact op de milieudoelstellingen vergroten en negatieve impact van onze bedrijfsvoering zo klein mogelijk maken. Deze focus heeft effect op bedrijfsrisico's zoals reputatie, grondstoffen schaarste, klimaatadaptatie en keten-verantwoordelijkheid. Voor 2023 betekent dit dat we onze duurzaamheidsstrategie herijken en verder bouwen aan een duurzame organisatie.

Veilige gasnetten en alternatieve warmte

Aardgas zal nog vele jaren nodig zijn in het energiesysteem. Daarom houden we de kwaliteit van de gasnetten op hoog niveau. Tot 2028 vervangen we ~200 km aan brosse leidingen per jaar en digitaliseren we de gasnetten om veilig duurzame gassen in te voeden en te transporteren. Door de uitdagingen die met de invoeding van groen gas op ons afkomen (1,6 bcm voor 2030), kijken we het komende jaar hoe we het faciliteren van de invoeding van groen gas kunnen uitbreiden. In ons gebied lijkt warmte of duurzame gassen in ~60% van de gevallen het beste alternatief te zijn voor verwarming door aardgas. Onze ambitie is om met NetVerder een actieve rol te spelen in warmtenetten. Ook wil Stedin voorbereid zijn op de waterstofombouw en doet ervaring op in Stad aan 't Haringvliet. Daarnaast gaan we door met onderzoek en waterstofpilots, onder andere om te bepalen welke nieuwe geurstof geschikt is voor waterstof en de kwaliteit van waterstof in de toekomst.

7

Randvoorwaarden

Om onze strategie te realiseren, moeten we zorgen voor de juiste randvoorwaarden.

Ten eerste moeten onze medewerkers in een fysiek en sociaal veilige omgeving hun werk kunnen doen. Ook cybersecurity is van groot belang, aangezien onze netten steeds verder digitaliseren. Daarnaast hebben we voldoende financiering, ICT- en verandercapaciteit en vakbekwame, tevreden medewerkers nodig om onze ambitie waar te maken.

We hebben niet alleen grote aantallen monteurs nodig, maar ook voldoende asset managers, gebiedsregisseurs, data analysts, etc. Hiervoor is vooral actie nodig: meer werven, slimmer werken en creatieve oplossingen bedenken. Tegelijkertijd zetten we er ook op in dat alle medewerkers maximaal vitaal blijven.

8

Zo krijg je nieuwe energie!

In 2023 breiden we ons net uit zodat meer dan 100 windmolens kunnen draaien, verstevigen we ons elektriciteitsnet met meer dan 1.300 kilometer kabels en bouwen we 500 elektriciteitsstations. Allemaal om de energietransitie, de extra woningbouw en bedrijvigheid in ons gebied mogelijk te maken. Zo krijg je nieuwe energie!

In onze bouwagenda staan de grote projecten die we in 2023 uitvoeren of afronden. Op de volgende pagina's staan voorbeeldprojecten bouwen, benutten en beheren. Kijk op www.stedin.net/projecten voor meer projecten in ons werkgebied.

Voorbeeldprojecten bouwen

Wijk bij Duurstede, provincie Utrecht – elektriciteitsnet

In Wijk bij Duurstede hebben we onze installatie flink uitgebreid. Het betreft bijna een verdubbeling van de capaciteit, we verzaarden de transformator van 25 megawatt naar 42 megawatt. Dit doen we om de duurzame initiatieven in dit gebied, waaronder een aantal grote zonnevelden, goed te kunnen faciliteren

Meer info op:

www.stedin.net/projecten

Terneuzen, provincie Zeeland – elektriciteitsnet

In de gemeente Terneuzen worden diverse grootschalige zonneparken ontwikkeld. Voor een zonnepark in de omgeving van station Terneuzen is opdracht verleend voor de realisatie van een netaansluiting van 40 MVA. Als gevolg hiervan moest de capaciteit van het station worden uitgebreid. Deze grootschalige uitbreidingstrajecten duren meerdere jaren; in 2019 is gestart met een verkennende studie en binnenkort wordt het project opgeleverd. Het station Terneuzen ligt gecentreerd in een gebied waar nog diverse ontwikkelingen zijn op het gebied van opwek en afname. Zowel de installatie als het gebouw worden toekomstbestendig gebouwd.

Meer info op:

www.stedin.net/projecten

Windpark Kroningswind, provincie Zuid-Holland – wind

Op de kop van Goeree-Overflakkee ligt nabij Middelharnis het windpark Kroningswind, zo'n 20 kilometer landinwaarts van de zee. Dit is een van de grootste windparken die in 2022 in ons verzorgingsgebied is gerealiseerd. Het gaat om 19 windmolens met een totale capaciteit van 86 MW. Wij creëerden de aansluiting. De opgewekte elektriciteit gaat met name via Middelharnis naar het Rijnmond gebied.

Meer info op:

www.stedin.net/projecten

Voorbeeldprojecten benutten

Op zoek naar flexibel vermogen met de StedinFlexchallenge

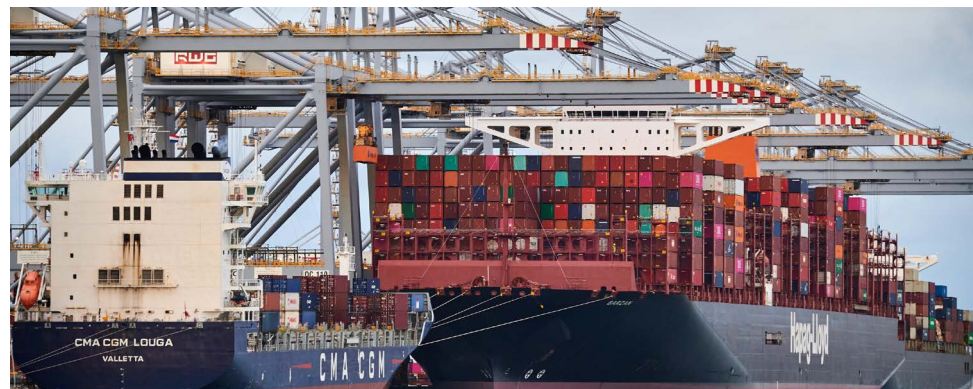
Wij zoeken continu naar oplossingen om het huidige elektriciteitsnet beter te benutten. Een van die oplossingen is de inzet van flexibel energievermogen. Via de StedinFlexchallenge riepen wij bedrijven en marktpartijen met flexibel vermogen op zich bij ons te melden.

Voor de gebieden Schouwen-Duiveland, Tholen en Spijkenisse onderzochten we welke oplossingen bedrijven en marktpartijen ons kunnen aanbieden. De resultaten van de StedinFlexchallenge zijn bekend. In de oplossingen ziet Stedin voor beide locaties kansen om daadwerkelijk meer ruimte te creëren op het elektriciteitsnet.

Meer info op:

www.stedin.net/Stedinflexchallenge

Storingsreserve loslaten om het stroomnet optimaal te benutten

Storingsreserve wordt ook wel de 'spitsstrook' van het energienet genoemd. Hiermee voorkomen of beperken we de duur van een onderbreking in grote gebieden door het energietransport om te leiden in geval van een storing of als onderhoud nodig is. Door de groei van duurzame opwek is netverzwaring nodig, maar dit kost veel tijd. Het aansluiten van zonne- en windparken kan alsnog als we hiervoor de storingsreserve inzetten. Bij storing- en onderhoudssituaties wordt de zon- of windinstallatie tijdelijk terug- of afgeschakeld. Zo blijft de leveringszekerheid voor andere netgebruikers onveranderd hoog. In het industrie- en havengebied Europoort gaan we dit toepassen. We verwachten dat deze oplossing in de loop van 2023 te implementeren.

Meer info op:

www.stedin.net/storingsreserve

Voorbeeldprojecten beheren

Kloosterzande, provincie Zeeland – **gasnet**

In 2022 hebben we over een tracé van 1,2 kilometer een nieuwe gastransportleiding gelegd langs de Hulsterweg in Kloosterzande. De huidige transportleiding (1e generatie PE) is door beton en asfalt onbereikbaar geworden en is de enige voeding naar het achterliggende gebied. Voor de nieuwe gasleiding zijn 3 boringen gemaakt en 3 zinkers aangebracht.

Meer info op:

www.stedin.net/projecten

Vervangingswerkzaamheden gehele verzorgingsgebied – **gasnet**

Stedin vervangt tot in 2027 ruim 200 kilometer brosse gasleidingen per jaar om de veiligheid van het gasnet te borgen. Bij het vervangen van de brosse leidingen wordt ook direct gecontroleerd of de gasaansluitingen nog veilig zijn en of het elektriciteitsnet van voldoende kwaliteit is. Waar dit niet het geval, worden de vervangende werkzaamheden integraal uitgevoerd zodat de omgeving minimale overlast heeft.

Meer info op:

www.stedin.net/projecten

Stedin Groep
Postbus 49
3000 AA Rotterdam
www.stedingroep.nl

Januari 2023

Disclaimer: Deze informatie is met de grootst mogelijke aandacht en zorgvuldigheid opgesteld. Het betreft een algemene beschrijving van onze strategie 2023-2027 op hoofdlijnen, waar geen rechten aan kunnen worden ontleend.